

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne så tidligt som muligt i debatten i dag have sikkerhed for, at jeg ikke misforstod det, hr. Henning Gjellerod sagde om, at den danske regering og Socialdemokratiet ville anmode Tyrkiet om at optage forhandlinger med PKK. Og mit spørgsmål er: Betyder det, at Socialdemokratiet sætter lighedstegn mellem alle kurdere og PKK, i betragtning af at PKK faktisk er et parti af kommunistiske Kurdistan?

Jeg håber ikke, at Socialdemokratiet er så naive, at de tror, at alle kurdere har tilsluttet sig PKK, for der er rent faktisk et meget, meget stort flertal af kurdere, som overhovedet ikke vil vedkende sig den organisation.

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Til hr. Bjørn Elmquist. Jeg kan bekræfte, at den sag, den danske stat har anlagt imod Tyrkiet ved Menneskerettighedsdomstolen, anser jeg også for en skærpelse. I det hele taget er det jo sådan, at der bliver ført sager ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, og at Tyrkiet taber dem. Udenrigsministeren henviste til en sag fra sidste år, hvor man beviste, at militæret har afbrændt folks hjem, og Tyrkiet tabte sagen. Så heldigvis går det da sådan, og det er jo i kraft af, at vi har relationer imellem Tyrkiet og Europa.

Til fru Annette Just vil jeg sige: Nej, der er ikke lighedstegn imellem kurdere og PKK. Der er mange forskellige kurdiske partier, og der er kurdiske partier, der bygger på helt rene demokratiske principper, og de skal selvfølgelig inddrages i en fredelig løsning – selvfølgelig skal de det.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Hvis der skal slutes fred mellem to stridende parter og det ikke skal være på den måde, at den ene bare knuser den anden totalt, så er man altså nødt til at forhandle. Krigen står mellem PKK og det tyrkiske regime, og hvis der skal slutes fred uden en militær sejr for den ene eller den anden, til den ene eller den anden, hvilket er helt usandsynligt, så er man nødt til at forhandle. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at PKK begyndte med et rent separatistisk program, og det er mit indtryk, at det faktisk er mange år siden, at de har opgivet det, og det, de slås for nu, er en auto-

mi, en føderation inden for Tyrkiets rammer. Men det er den tyrkiske regering også meget bestemt imod og anser det for landsforræderi.

Det er ikke længere dette separatistiske løsrivelseskrav, PKK står for, formodentlig fordi – det har fru Annette Just helt ret i – det har vist sig at være meget upopulært blandt det store flertal af kurdere i Tyrkiet. Det var også det, Aksoy forklarede, da han var her: Masser af meningsundersøgelser viser, at det store flertal af kurdere ønsker at høre hjemme i Tyrkiet, men de ønsker også ret til autonomi og til at styre deres egne anliggender inden for Tyrkiets rammer.

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Jeg er også enig med hr. Gert Petersen i, at der skal forhandles mellem de stridende parter; men jeg har ikke nogen opskrift på, hvordan den forhandling skal foregå. Der var heller ikke nogen, der havde nogen opskrift på, hvordan forhandlingen imellem israelere og palæstinensere skulle foregå, men så var der en ung diplomat i Norge, der fandt en opskrift. Det foregik imidlertid på det tidspunkt i dybeste hemmelighed, så vi kan ikke fra nogen talerstol eller ved at vedtage en bestemt dagsorden sige, at sådan og sådan skal det foregå; men vi kan sige, at vi ønsker, der skal foregå en sådan forhandling.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er fuldstændig enig i det, hr. Gjellerod sagde her, for det er klart, at der ikke kan være nogen opskrift på, hvordan en sådan forhandling skal foregå. Men det, der er afgørende, er viljen til forhandling, og at vi også fra Danmarks side presser på for at få den forhandling, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre hr. Henning Gjellerods holdning til det forslag om at undersøge muligheden for et nordisk fredsinitiativ, vi stiller i vores dagsorden, uanset hvad der nu bliver vedtaget. Der kommer jo en dag efter denne.

Så vidt jeg forstod hr. Henning Gjellerod, nævnte han Mellemøsten. Vi kunne også nævne Guatemala, hvor Norge har lavet et fantastisk fint arbejde, så er der ikke basis for at undersøge muligheden for at gennemføre et nordisk fredsinitiativ i den aktuelle sag?